

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.283/2010/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. július 1. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A zártörés vétsége miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt és a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szentendrei Városi Bíróság 2.B.269/2004/96. számú ítéletét és a Pest Megyei Bíróság 1.Bf.219/2008/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Szentendrei Városi Bíróság 2008. február 7. napján kihirdetett 2.B.269/2004/96. számú ítéletében az I. rendű terhelt bűnösségét folytatólagosan - részben társtettesként - elkövetett zártörés vétségében (Btk. 249. § (2) bekezdés) állapította meg és ezért őt 3 év időtartamra próbára bocsátotta. A II. rendű terhelt bűnösségét társtettesként elkövetett zártörés vétségében állapította meg (Btk. 249. § (2) bekezdés) és ezért őt 2 év időtartamra próbára bocsátotta.

A Pest Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2009. augusztus 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 1.Bf.219/2008/8. számú ítéletében a városi bíróság ítéletét annyiban megváltoztatta, hogy

az I. rendű és a II. rendű terhelteket megrovásban részesítette. Az ügyben alkalmazott zár alá vételt fenntartotta, egyben felhívta a magánfél figyelmét arra, hogy a zár alá vételt fel kell oldani, ha 60 napon belül nem igazolja, hogy az igényét érvényesítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A városi bíróság elsőfokú ítélete történeti tényállásában a következőket rögzítette:

1. tényállási pont

Az I. rendű terhelt tulajdonosa, valamint ügyvezető igazgatója, a II. rendű terhelt részben tulajdonosa a N. Kft-nek, azonban abban ügyvezetői feladatot nem lát el. A N. Kft. ellen a felhalmozott számlatartozásai miatt az A. Kft. a Bajai Városi Bíróság által 0302-1.Vh.470/2002. számon, 2002. június 14. napján kibocsátott jogerős határozat alapján végrehajtási eljárást kezdeményezett a bírósági végrehajtónál, amely végrehajtási eljárás során az önálló bírósági végrehajtó helyett eljárva az önálló végrehajtó helyettes - az akkor hatályos, beszerzett cégnyilvántartás adatai között az adós cég telephelyeként feltüntetett ingatlanban - végrehajtási cselekményt foganatosított, melynek során a fenti ingatlant zárva találta, ezért a végrehajtási eljárásra vonatkozó szabályok alapján és azok megtartásával a jelenlevő lakatos segítségével oda behatolt, majd a lakásban található 34 tétel ingóságra foglalást végzett el. Mindezek után a jelenlevő lakatos a bejáratot új zárral visszazárta, majd az új zár és a lakat kulcsait szintén az eljárási szabályoknak megfelelően a Rendőrkapitányságon elhelyezte.

A helyszínre kitűzött ingóárverés helyén a bírósági végrehajtó helyettes ismét megjelent, a zárva talált ingatlant a fenti szabályok szerint ismételten kinyitatta, azonban a korábban lefoglalt ingóságok közül nem volt a helyszínen:

a 10 darabos szerszámkészlet, a Totya-Ékszőv gázolajos kazán, az Elekta rezgőcsiszoló, a hegesztőtrafó, az Indian 55 típusú kapálógép, a 30 méter dobos hosszabbító, 3000 darab csempe, Uniflex locsolótömlő készlet tartozékokkal, 18 sebességes Tazánic női kerékpár, 18 sebességes Tazánic férfi kerékpár, Csepel campingkerékpár, Csepel BMX kerékpár, Universal kézi fűrőgép pumpával, 9 darab Sharp parabola fej, összecusukható lombseprű, Whirlpool mikrohullámú-sütő, számítógép konfiguráció PGA monitorral, egérrel, klaviatúrával, HB LaserJet nyomtatóval, Waltham televízió, tv-s szekrény, Solingen vágókészlet, 3 részes szekrénysor, 8 ajtó, 3 íróasztal, 1 éjjeli szekrény, Cannon 580 típusú villanyírógép, Philips rádiós walkman, 5 darab villanyvasút készlet tartozékokkal, 3 darab mozdonnyal, 2 kamionmodell 5 darab kocsival, mert a kulcsokat a Rendőrkapitányságon az I. rendű terhelt a II. rendű terhelt jelenlétében átvette és azért, hogy a tárgyakra végzett végrehajtási eljárást megghiúsítsa, azokat a végrehajtás alól

elvonják, II. rendű terhelttel közösen az előbb felsorolt lefoglalt dolgokat a helyszínről elszállították.

Tekintettel azonban arra, hogy az árverés során a végrehajtást kérő A. Kft. a helyszínen beszámítással átvett 1 darab zománcozott WC kagylót, 1 darab kézmosó mosdókagylót, 1 darab fűnyírót, 40 darab különféle méretű parabola tányért, 20 darab parabolafej-tartót, 2 darab acélfelnit gumival, 2 darab könnyűfém-felnit gumival, kerti műanyag bútorokat: ovális asztalt 3 darab székkal, - ezen ingóságok végrehajtás alól történt elvonására nem került sor.

2. tényállási pont

A fent hivatkozott - a Bajai Városi Bíróság által 0302-1.Vh.470/2002. számon elrendelt - végrehajtási eljárásban a végrehajtó lefoglalta a N. Kft. tulajdonát képező személygépkocsit, majd ezt követően - az autó értékesítésére - ingóárverést tűzött ki, és felszólította az I. rendű terhelte, hogy a gépjárművet állítsa elő az árverés időpontjában a végrehajtó irodájához.

Az I. rendű terhelt a foglalási jegyzőkönyvet, valamint mindkét felszólítást tértivevénnnyel igazoltan átvette, de a személygépkocsi előállítási kötelezettségének nem tett eleget, a gépkocsit a végrehajtás alól elvonta, amelyet utóbb körözés folytán találtak meg Budapesten.

A másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást mindenben megalapozottnak és a másodfokú eljárásban is irányadónak tekintette.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű és a II. rendű terheltek, valamint védőjük terjesztettek elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapítottnak, mivel a terheltek bűnössége megállapítására álláspontjuk szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

Az indítvány indokolásában a védő vitatta és több ponton támadta az egyes végrehajtási cselekmények jogszerűségét, a Vht. több rendelkezése megsértésére hivatkozott. E körben a részletekbe menően és esetenként a jogerős határozatban rögzítetteket meghaladóan elemezte a végrehajtási eljárás során történteket. Hivatkozott a védő a Btk. 27. § (2) bekezdése kapcsán a társadalomra veszélyességben tévedésre, valamint a cselekmény elkövetésekor hatályos Btk. 28. és 36. §-ára, a terheltek cselekménye társadalomra veszélyessége csekély fokára, illetve megszűnésére. Vitatta, hogy a végrehajtó felhívására a gépkocsi elő nem állítása a zártörés megállapítására alkalmas lenne. A védő összességében mindkét terhelt bűncselekmény hiányában történő felmentését kérte.

A Legfőbb Ügyészség BF.1076/2010. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Az indítvány törvényben kizártságára utalt abban a körben, ahol a védő a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó ítéleti tényállással szemben hivatkozott tényekre, ugyanakkor nem látott alapot a tévedés szabályainak, illetve a Btk. 28. és 36. §-aiban foglaltak alkalmazására sem. A személygépkocsi vonatkozásában utalt arra, hogy az I. rendű terhelt a gépkocsi hollétének eltitkolásával időlegesen megghiúsította a végrehajtást. Minderre tekintettel a jogerős határozat hatályában fenntartására tett indítványt.

A Legfelsőbb Bíróság nyilvános ülésén a védő felszólalásában a felülvizsgálati indítványában foglaltakat változatlanul fenntartotta. A Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakkal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a felülvizsgálati indítványban nem felülmérlegelést kért, hanem a keretjogszabály megfelelő alkalmazását.

A Legfőbb Ügyészség képviselője az átiratukban foglalt álláspontot változatlanul fenntartotta.

A terheltek felszólalásukban védőjükhöz csatlakoztak. A II. rendű terhelt részleteiben is kifejtette a végrehajtás alapjául szolgáló ügy körülményeit, a végrehajtás menetét és ártatlanságát hangsúlyozta.

III. A felülvizsgálati indítvány - miként arra a Legfőbb Ügyészség is rámutatott - részben a törvényben kizárt, részben pedig nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal támadott jogerős ügydöntő határozatot a Be. 423. § (4) és (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványban meghatározott okból, illetve hivatalból, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott eljárási szabálysértések szempontjából vizsgálta felül.

Felülvizsgálata során a Legfelsőbb Bíróság a megjelölt körbe tartozó eljárási szabálysértést nem észlelt.

A felülvizsgálati indítványt a védő a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapította és arra hivatkozott, hogy a terheltek bűnössége megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. Álláspontja indokolása körében egyrészről jogkérdéseket feszegetett, másrészről azonban jogi indokolása kifejtésekor ténykérdésekbe bocsátkozott, melynek során esetenként a jogerős

határozatban megállapítottakkal ellentétes, míg más esetekben a jogerős határozatban nem szereplő ténymegállapításokat tett.

A védő ekkénti érvelésére figyelemmel a Legfelsőbb Bíróságnak nyomatékosan ki kell emelnie, hogy a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. Mindez azt jelenti, hogy a jogerős határozatban rögzített tényállás megalapozottsága nem vitatható, a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott jogkérdések a felülvizsgálat tárgyát kizárólag a jogerős határozatban rögzített tények alapján képezhetik. A megalapozottság vizsgálatának lehetősége nélkül, a felülvizsgálati eljárásban tilalmazott bizonyítás hiányában a felülvizsgálat a törvényben kizárt abban a körben, amelyben az indítványozó jogi álláspontját olyan tényekre alapítja, amelyek a jogerős határozatban ellentétes tartalommal szerepelnek, vagy egyáltalán nem fordulnak elő.

A Legfelsőbb Bíróság a jelen esetben is törvényben kizártnak tekintette az ilyen hivatkozásokat. A védő által megjelölt jogkérdésekben (az alapul szolgáló végrehajtási eljárás jogszerűsége, a társadalomra veszélyességben tévedés, a társadalomra veszélyesség hiánya vagy csekély volta) kizárólag a jogerős határozatban rögzített tények alapján foglalt állást.

E szempontrendszer alapul vétele mellett a védő okfejtését kizárólag a tényállás 2. pontját érintően lehetett részben a I. rendű terhelt tekintetében alaposnak tekinteni, azonban a támadott határozat megváltoztatását ez sem eredményezhette, mivel kizárólag a I. rendű terhelt cselekményének folytatólagosan elkövetettkénti minősítése volt kifogásolható, melyhez azonban törvénysértő jogkövetkezmény alkalmazás nem társult, így a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felülvizsgálati ok sem volt megállapítható.

A védő jogi álláspontja kifogástalan abban a tekintetben, és helytálló a bírói gyakorlatra hivatkozás (BH.1989.219., BH.1981.314.) arra vonatkozóan, hogy a felrótt bűncselekmény megállapításának előfeltétele a foglaltság jogszerű volta. A védő azonban erre már az alapeljárásban is hivatkozott és már az elsőfokú bíróság is rendkívüli alapossággal foglalkozott a kérdéskörrel. A kérdés eldöntéséhez szükséges tényeket a tényállásban rögzítette és a jogerős határozat kifogástalan indokát adja a végrehajtási eljárás jogszerűsége megállapításának, mikénti a cselekmény társadalomra veszélyességével, az ahhoz kapcsolódó esetleges tévedéssel kapcsolatos álláspontja is helytálló és kellően indokolt. A határozatban rögzített tények alapján ugyanis kétségtelen, hogy mindkét terhelt a végrehajtás tényével

tökéletesen tisztában volt, a foglalásról tudomással bírtak és a tényállás 1. pontjában rögzített tárgyakat együttesen, a végrehajtás elvonás szándékával szállították el a végrehajtás helyéről. A cselekmény társadalomra veszélyessége és annak tudata a rögzítettekéből következik.

Helytálló viszont a védő érvelése abban a tekintetben, hogy az I. rendű terhelt tekintetében a 2. tényállási pontban rögzítettek nem elégségesek a zártörés bűncselekménye megállapításához. Az e körben kialakított bírói gyakorlat szerint (például BH.2004.496.) a végrehajtás alól elvonással elkövetett zártörés vétsége szempontjából a zárolt vagy zár alá vett dolog végrehajtás alóli elvonása olyan szándékosan megvalósított konkrét tevékenység - értékesítés, megsemmisítés, elrejtés, stb. -, amelynek következményeként a végrehajtás meghiúsul, a végrehajtás tárgyát képező dolog, mint kielégítési alap, véglegesen vagy időlegesen megszűnik. Az irányadó tényállás e körben kizárólag annyit rögzít, hogy a végrehajtó által kitűzött ingó-árverésre az I. rendű terhelt a lefoglalt személygépkocsit a végrehajtó felszólítása ellenére nem állította elő. Ez a magatartás önmagában a részletezett megállapítási feltételeket nem meríti ki. A jogerős határozatból egyértelmű, hogy a marasztalásra a gépkocsinak az árverés helyszínére nem szállítása miatt került sor, ez a megállapítás így az anyagi jogi szabályokat sérti. (A jogerős határozat tényállástól elkülöníthető részeiben a gépkocsira vonatkozóan egyéb megállapítások is találhatók - pl. körözés alapján kézre kerítés -, azonban ezek a bűnösség megállapításának alapját nem képezték és ezekhez kapcsolódóan sincs olyan elkövetési magatartás rögzítve, amely az eseti döntés felhívása kapcsán részletezett tevékenységi kört kimerítené.)

Összességében tehát a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az I. rendű és a II. rendű terheltek bűnösségének megállapítása a tényállás 1. pontjában rögzített tevékenységük alapján az anyagi jogi szabályokkal összhangban álló. A II. rendű terhelt cselekménye minősítése kifogástalan, ugyanakkor az I. rendű terhelt esetében a folytatólagos elkövetés - és ehhez kapcsolódóan a társtettesi elkövetés részbeni voltára utalás - az anyagi jogi szabályokat sérti, ez azonban felülvizsgálati okot nem jelent, mivel a jogerős határozatban az alkalmazható legenyhébb jogkövetkezmény került meghatározásra, törvénysértő büntetés kiszabásról vagy intézkedés alkalmazásról nem beszélhetünk.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és az indítvánnyal támadott határozatot a Be. 426. §-a értelmében hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja

ki. A Be. 418. § (3) bekezdése alapján minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2010. július 1.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k.
előadó bíró, Dr. Csere Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bíróági ügyintéző
Kné